

BERG: Den nya skogsvårdslagen som trädde i kraft den 1 januari 1980 har förstärkts på en del viktiga punkter. Kravet på återväxtåtgärder har delvis ändrats och förstärkts. Förutom att ny skog skall anläggas efter slutavverkning, sägs, att om skogsmarkens produktionsförmåga är dåligt utnyttjad genom att skogen är skadad, gles eller av olämpligt trädslag, så ska den förnyas. På outnyttjad mark, t ex nedlagd åker, skall också ny skog anläggas.

Inte bara anläggning av ny skog är viktig, utan minst lika viktigt är det att sköta de växande bestånden på rätt sätt genom röjning och gallring i plant- och ungskog så att värdefull virkesproduktion ernås. Denna plikt att röja har inte tidigare funnits i skogsvårdslagen, men i den nya lagen finns den med och detaljbestämmelser om hur och när röjningsåtgärderna ska vidtas finns i lagföreskrifterna.

De skärpta lagbestämmelserna när det gäller att trygga återväxt av skogsbestånd med tillfredsställande täthet och beskaffenhet i övrigt förändrades av att hälften av våra återväxter är undermåliga, vilket beror på att man satt ut alldeles för få plantor. Man kanske även försökt självföryngra alldeles för dåliga och olämpliga marker, och man kanske har försummat hjälpplantering och lövröjning. Givetvis spelar de senare årens stora insektsskador en stor roll när det gäller plantantalet i våra återväxter.

Försummat

Det finns i Sverige allt för stora skogsarealer där återväxten försumrats av ägarerna, men det finns också många skogsägare, som på ett föredömligt sätt varit måna om att ny skog skall komma i stället för den som avverkats. Genom artiklar i tidningarna beskrives då och då framstående skogsägares storverk på återväxtsidan.

Belöningar utdelas till många, som på föredömligt sätt sköter sina skogar. Tyvärr kan inte alla duktiga skogsägare bli belönade, och alla kan inte heller bli omnämnda i pressen men tråkigt nog glömmer man en stor del av de skogsägare med små arealer, som genom slit och ekonomiska uppoffringar genom åren förvandlat dålig skog till fina bestånd av ungskog, som kommer att ge råvara till skogsindustrin i framtiden.

I Abild

En av dessa mindre skogsägare är Johan Svensson, Sjöred, Abild. Han kom till gården 1936 och satte de första granplantorna 1941. Skogsarealen omfattar 39 tunnland, vilken till största delen från början var beväxt med skräpskog. Det fanns inget bestånd att bygga vidare på så han fick börja kalhygga bit för bit och sedan plantera gran. Nu är hela arealen beväxt med granskog i olika åldrar.

Planteringarnas jämnhet och utseende för övrigt visar också att röjningen blivit utförd i rätt tid. Arbetet med den egna skogen har skett vid sidan om jordbrukets skötsel samt skogskörslor åt andra, vilket gör prestationen med den egna arealen ännu mera beundransvärd. Nu har barnen övertagit gården och den vidare skötseln av skogen men trots sina 78 år deltar Johan Svensson nästan dagligen i skogsarbetet.

Säkert finns det många mindre skogsägare som i likhet med Johan Svensson utfört beståndsanläggningar och på annat vis förbättrat sina skogsmarker, ofta med stora insatser av arbete och kapital, men om ännu flera hade fullgjort sina plikter när det gällt återväxten efter en avverkning, skulle landets virkesförråd i dag varit betydligt större.

Dagens skogsägare tvingas sörja för virkesbeståndet

Av Einar Larsson

Trots många års arbete i skog och mark deltar Johan Svensson de flesta vinterdagarna med arbetet i skogen. Foto: Einar Larsson.